

Valtuustoaloite, toisen asteen koulutuksen maksuttomat oppimateriaalit

Kunnanhallitus 19.08.2024 § 121
290/00.01.02.02/2024

Valmistelija sivistysjohtaja-lukion rehtori Päivi Nenonen, paivi.nenonen@ilomantsi.fi.

Ilomantsin vasemmistoliiton valtuustoryhmä jätti kunnanvaltuuston 10.6.2024 kokouksessa valtuustoaloitteen toisen asteen maksuttomista oppimateriaaleista.

Aloitteessa todetaan, että elokuussa 2021 voimaan tullut maksuton toinen aste on mahdollistanut lukion tai ammatillisen koulutuksen tutkinnon suorittamisen riippumatta perheen taloudellisesta tilanteesta. Hallitus on päättänyt rajata toisen asteen maksuttomuutta sen vuoden loppuun, kun nuori täyttää 18 vuotta. Hallituksen päätös tarkoittaa, että toisen asteen opinnot tulisivat maksullisiksi kesken opintojen, useimmille viimeisen vuoden osalta.

Maksuttomuuden keskeyttäminen kesken tutkinnon aiheuttaisi aloitteen mukaan kunnalle hallinnollisia kustannuksia sekä kuormittaisi rehtoreiden ja opettajien työtä. Aloitteessa esitetään, että Ilomantsin tulee jatkaa maksuttomien oppimateriaalien tarjoamista toisen asteen loppuun asti.

Ilomantsin kunnassa toisen asteen maksuttomuus koskee Ilomantsin lukion opiskelijoita. Oppivelvollisuuslain 17 § määrittelee maksuttomiksi opetuksen edellyttämät oppimateriaalit sekä työvälaineet, -asut ja -aineet.

Kunta hankkii Opinsys Oy:ltä lukion aloittaville opiskelijoille kolmen vuoden sopimuksella kannettavan tietokoneen ja siihen kuuluvan varustuksen. Opiskelija käyttää konetta koko lukio-opintojensa ajan, minkä jälkeen ne palautetaan. Mikäli opiskelijan lukio-opinnot jatkuvat neljännen vuoden ajan, maksaa kunta laitteista ja lisensseistä lisämaksun.

Oppimateriaaleista osa on painettuja oppikirjoja ja osa digitaalisia materiaaleja. Kunta on hankkinut lukiolaisten käyttöön oppikirjoja, joita opiskelijoille lainataan opintojaksojen ja ylioppilaskokeisiin kertaamisen ajaksi. Osaan opinnoista painettua oppikirjaa ei ole saatavilla, jolloin kunta ostaa opiskelijalle sähköisen materiaalin lisenssin. Oppivelvollisuuslain voimassaoloaikana lukiolaisille on ehditty hankkia oppikirjat koko lukio-opintojen tarpeisiin Ilomantsin lukion opiskelijamäärälle.

Hallituksen kehysriihessä ollutta esitystä toisen asteen maksuttomien oppimateriaalien rajaamisesta ei ole otettu valtiovarainministeriön vuoden 2025 talousarvioesitykseen. Näin ollen oppimateriaalit säilyvät toisen asteen opiskelijalle maksuttomina sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.

Esittelijä kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää

1. että aloite ei aiheuta muutostarvetta maksuttomien oppimateriaalien tarjoamiseen.

2. saattaa aloitteen käsittelyn valtuuston tiedoksi esittäessään vuosittaisen luettelon valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista.

Päätös

Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. sivistysjohtaja-lukion rehtori